

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post til postmottak@oed.dep.no

Deres ref:
11/00001-1

Vår ref: #108582v1/th

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@advokatforeningen.no
T +47 22 03 50 61

28.02.2011

Høringsuttalelse - Endringer i energiloven og enkelte andre lover

1. INNLEDNING

Vi viser til departementets høringsbrev av 10. januar 2011 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for energirett, vannkraft, olje og gass. Lovutvalget består av Gunnar Martinsen (leder), Cecilie Bjelland, Astrid Skjønborg Brunt, Preben Falck og Odd-Harald Berg Wasenden.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. HØRINGSBREV

Det vises til forslag om endringer i energiloven og enkelte andre lover. Endringsforslaget knytter seg i all hovedsak til energiloven kapittel 9 om beredskap, og det tas sikte på å bringe lovteksten i

samsvar med det nye trusselbildet i kraftforsyningen. Lovens regler om beredskap er presisert til også å gjelde for ekstraordinære situasjoner i fredstid som kan skade eller hindre kraftforsyningen. I tillegg er det foreslått en bestemmelse som skal sikre fortsatt levering av elektrisk energi og fjernvarme til forbrukerne i en overgangsperiode i tilfelle konkurs eller gjeldsforhandling i et nettselskap eller fjernvarmeselskap.

3. VURDERING AV HØRINGSFORSLAGET

Etter Advokatforeningens oppfatning synes flere av de foreslåtte endringene å være hensiktsmessige for å tilpasse innholdet i energiloven til dagens beredskapsbehov, slik dette er redegjort for i tidligere stortingsmeldinger og rapporter.

Det fremkommer av lovforslaget at det er nødvendig å styrke det rettslige grunnlaget for effektiv håndtering av ekstraordinære hendelser i fredstid, samt at loven i større grad må være innrettet mot alle de ekstraordinære situasjoner som kan hindre kraftforsyningens funksjoner. Advokatforeningen mener at de foreslåtte endringer vil legge til rette for dette, blant annet ved at det er gitt en klar hjemmel for bruk av KBO i situasjoner uavhengig av krig og krigsberedskap.

Høringsforslaget legger opp til at beredskapsbestemmelser som vedrører norsk kraftforsyning i all hovedsak skal samles i energiloven med forskrifter, og at "Instruks for Kraftforsyningens Beredskapsorganisasjon" samt "Sikkerhetsbestemmelser for kraftforsyningen" skal oppheves for å unngå unødig overlapping etter lovendringen. Advokatforeningen ser positivt på dette, og mener at det vil gi et regelverk som er mer oversiktlig og lettere tilgjengelig for de berørte aktører enn hva som er tilfellet i dag.

Høringsforslaget er gjennomgående grundig. På enkelte punkter etterlyser imidlertid Advokatforeningen klarere grensdragninger, samt konkrete drøftelser fra departementet side for å belyse tiltenkt innhold og forventede konsekvenser av de foreslåtte regler på en tydelig måte.

I høringsforslaget § 9-1 foreslår departementet å endre angivelsen av hvilke enheter KBO består av. Det fremkommer av høringsnotatet at det pågår endringer i eierstrukturen i kraftforsyningen, med mulighet for nye eierkonstellasjoner, samt økt konkurranseutsetting av virksomhet, drift og ressurser. På denne bakgrunn mener departementet at det er behov for en mer konkret angivelse av hvem som skal inngå i KBO, for å sikre at alle viktige enheter og ressurser omfattes av organisasjonen. Advokatforeningen er positiv til at lovbestemmelsen konkretiseres, men ber om at departementet samtidig klargjør hvorvidt den foreslåtte endringen innebærer en utvidelse av hvilke enheter og funksjoner KBO skal bestå av.

I forlengelsen av dette bør departementet mer tydelig angi hvilke enheter som er eller kan bli underlagt plikten til å gjennomføre beredskapstiltak etter § 9-2. Etter Advokatforeningens oppfatning krever særlig innholdet av begrepet "system" som er vesentlige for kraftforsyningen, ytterligere forklaring.

Departementet foreslår i § 9-5 annet ledd at forvaltningslovens regler om ugildhet samt klage og omgjøring ikke skal gjelde for enkeltvedtak truffet av beredskapsmyndigheten eller KBO i forbindelse med gjennomføringen av beredskap. Advokatforeningen har forståelse for at det i en beredskapssituasjon er behov for å kunne fatte avgjørelser raskt og effektivt. Etter Advokatforeningens syn bør imidlertid departementet i større grad drøfte og løfte frem hva slags rettssikkerhetsmessige følger denne ordningen vil kunne få for berørte aktører, herunder hvilken

rett disse har til å få prøvd lovligheten av slike tyngende vedtak etter at en beredskapssituasjon er over.

Det er foreslått en ny lovbestemmelse som skal sikre kunder fortsatt tilgang til elektrisk energi og fjernvarme ved gjeldsforhandling eller konkurs hos nettselskap og fjernvarmeselskap.

Bestemmelsen gir departementet myndighet til å pålegge fortsatt drift av selskapet i inntil 12 uker. Regelen oppstiller en ordning som bryter med alminnelig konkursrett og innebærer at nett- og fjernvarmevirksomhet kan bli pålagt videreført på kreditorens regning.

Advokatforeningen kan ikke se at departementet har vurdert andre og mindre inngripende tiltak i denne sammenheng for å oppnå formålet om økt forsyningssikkerhet. Høringsnotatet inneholder heller ikke vurderinger knyttet til hva slags konsekvenser ordningen vil kunne få for energiselskapene som omfattes eller konkursrettslige implikasjoner for øvrig. Advokatforeningen forutsetter at departementet utreder og vurderer disse forholdene før en eventuell lovendring foreslås gjennomført.

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær